

ETWIE

Expertisecentrum voor Technisch,
Wetenschappelijk en Industrieel Erfgoed

Actieplan 2015

Beschrijving werking en acties

Vlaanderen
verbeelding werkt

Inleiding

De werking van ETWIE geraakte in 2014, het tweede volledige werkingsjaar van het expertisecentrum, op volle toeren. Een stevig netwerk werd intussen uitgebouwd, er wordt geparticipeerd aan heel wat projecten en initiatieven, de noden van de sector en de expertise en kennis in het TWIE-veld worden steeds verder in kaart gebracht (onder meer via de digitale ETWIE-kennisbank), en ook internationaal bleef ETWIE erg actief. Verder werden in 2014 de eerste thematische studiedagen ingericht, werd een werking rond bedrijfserfgoed opgestart, en nam ETWIE de rol van trekker op in het immaterieel-erfgoednetwerk met betrekking tot ambachtelijke vaardigheden en technieken. Kortom, ETWIE is op korte tijd een performante speler geworden die nog moeilijk is weg te denken uit het erfgoedveld.

Door het spaarzame beleid van de voorbije jaren kon in augustus 2014 ook een deeltijdse stafmedewerker worden aangeworven, als versterking van de twee coördinatoren. Deze uitbreiding van het personeelsbestand zorgde meteen voor nieuwe impulsen in de werking van ETWIE. Net zoals in 2013, werd ook in 2014 samengewerkt met de Koning Boudewijnstichting en werd op zoek gegaan naar jonge ambachtslieden ('erfgoedberoepers') die zich in het buitenland verder willen verdiepen in een bepaalde techniek. Gedurende een maand stelde ETWIE hiervoor een jobstudent aan.

De onvoorziene besparing die de Vlaamse overheid oplegt voor 2015, zal jammer genoeg een weerslag hebben op de verdere uitbouw van de organisatie. Aangezien het geen optie is om personeelsleden te ontslaan, zal ETWIE zijn werkingsbudget vrij fors moeten terugschroeven. Een aantal acties zal in 2015 dan ook niet gerealiseerd kunnen worden zoals voorzien en bij andere doelstellingen moesten de indicatoren om budgettaire redenen bijgesteld worden.

ETWIE is dus verplicht om een aantal prioriteiten te stellen in de werking. Zo zal ETWIE in 2015 sterk inzetten op collectiegerichte problematieken en dit in nauw overleg en samenwerking met de collectiebeherende instellingen uit de sector. Zo zal er diepgaander gewerkt worden rond collectie- en afstotingsbeleid, het traject rond bedrijfserfgoed krijgt een hoge prioriteit en er wordt nog meer aandacht geschonken aan de ondersteuning van privé-beheerders van TWIE-erfgoed en aan de depotproblematiek. Bij dit alles zijn digitalisering en publiekswerking belangrijke aandachtspunten. Verder zal de samenwerking met de sector van het onroerend erfgoed in 2015 verder worden geïntensifieerd, bijvoorbeeld in het kader van de Open Monumentendag, die volgend jaar onder meer zal focussen op het technisch en industrieel erfgoed. Door de besparingen zal de internationale werking in 2015 wellicht op een iets lager pitje draaien. De organisatie van het driejaarlijkse TICCIH-congres in Noord-Frankrijk en de samenwerking met het MIAT rond een congres over toerisme en industrieel erfgoed, biedt echter toch een aantal perspectieven op dit vlak. Rond het immaterieel erfgoed wordt de huidige werking verdergezet, met aandacht voor mogelijke nieuwe beleidskeuzes.

Via de in dit jaaractieplan voorgestelde acties zal ETWIE in 2015 haar werking ontplooiën, volgens de operationele en strategische doelstellingen uit de beheersovereenkomst. Omwille van de prioriteiten die werden gekozen voor 2015, werden niet bij elke operationele doelstelling specifieke acties geformuleerd.

Toelichting bij het personeelskader

In 2015 zijn twee voltijdse coördinatoren en een deeltijdse stafmedewerker in dienst bij ETWIE vzw. Beide coördinatoren kwamen in dienst op 1 september 2012. De stafmedewerker startte op 1 augustus 2014. De taakinhouden voor 2015 zijn als volgt gepland:

Coördinator 1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uitvoering van het algemeen beleid, met o.a. oog voor internationalisering, netwerken en kwaliteitszorg ✓ Overleg met RvB en AV ✓ Opvolgen van (problemen met betrekking tot) collecties ✓ ICE-expertcommissie ✓ Sectoroverleg: CEO en LEOV ✓ Coördinatie werking rond bedrijfserfgoed ✓ Begeleiden van projectaanvragen (vooral mbt collecties) ✓ Contacten met onderwijswereld ✓ Coördinatie digitaal platform (intern en met extern bureau) ✓ Coördinatie online communicatie ✓ Coördinatie ETWIE-activiteiten ✓ Evalueren werking en resultaten ✓ Opstellen JAP en jaarverslag (en beleidsplan)
Coördinator 2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uitvoering van het algemeen beleid, met o.a. oog voor internationalisering, netwerken en kwaliteitszorg ✓ Overleg met RvB en AV ✓ Evalueren van dossiers ingediend tot verkrijgen van ETWIE-subsidies ✓ Opvolgen van dossiers rond ICE ✓ Opvolgen van dossiers rond archieven en contacten met o.a. Archiefbank Vlaanderen ✓ Commissie projecten en erfgoedconvenanten ✓ Sectoroverleg: CEO en LEOV ✓ Domein ambachten en trekkeroverleg ✓ Begeleiden van projectaanvragen (vooral mbt ICE) ✓ Contacten met onderzoekswereld ✓ Coördinatie ETWIE-activiteiten ✓ Boekhouding ✓ Personeelsbeleid ✓ Evalueren werking en resultaten ✓ Opstellen JAP en jaarverslag (en beleidsplan)
Stafmedewerker	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uitvoering van het algemeen beleid, met o.a. oog voor internationalisering, netwerken en kwaliteitszorg ✓ Dagelijkse werking ETWIE-kennisbank ✓ Begeleiding TWIE-sector bij educatieve projecten ✓ Opvolgen project Koning Boudewijnstichting

S.D. 1: Netwerking

ETWIE vzw heeft tegen het einde van de beleidsperiode een structureel netwerk uitgebouwd dat het brede werkveld van TWI-actoren ondersteunt, synergieën creëert en de actieve uitwisseling van Vlaamse en internationale expertise inzake technisch, wetenschappelijk en industrieel erfgoed bewerkstelligt.

O.D. 1.1: Deel uitmaken van internationale TWIE-netwerken

ETWIE vzw maakt tegen het einde van de beleidsperiode deel uit van netwerken van relevante buitenlandse en internationale TWIE-actoren.

Indicatoren:

- ✓ aantal contacten met buitenlandse, al dan niet internationale TWIE-organisaties (minstens 10)
- ✓ aantal internationale netwerken en projecten waaraan actief geparticipeerd wordt (minstens 2)
- ✓ aantal deelnames aan relevante evenementen in het buitenland (minstens 1).

Acties:

- ✓ internationale netwerkdag omtrent industrieel erfgoed en toerisme, in samenwerking met het MIAT en FARO (gepland in mei 2015)
- ✓ samenwerking met het Nederlands Centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed rond de organisatie van een (Vlaams-)Nederlands 'Ambachtenweekend' in juni 2015
- ✓ deelnemen aan en geven van een lezing op het 16de TICCIH-wereldcongres in Lille (FR)
- ✓ actieve deelname aan de jaarlijkse bijeenkomst van Universeum in Athene
- ✓ mogelijkheid onderzoeken om een activiteit te organiseren in het kader van het Europees Jaar voor Industrieel Erfgoed, geïnitieerd door E-FAITH.
- ✓ actief deelnemen aan andere contact- en uitwisselingsinitiatieven die door internationale netwerken worden opgezet
- ✓ verder in kaart brengen van en contacten leggen met relevante TWIE-organisaties en internationale netwerken in het buitenland
- ✓ onderzoeken van de mogelijkheden om te participeren aan Europese projecten rond TWIE-erfgoed.

O.D. 1.2: In kaart brengen cultureel-erfgoedveld

ETWIE vzw heeft het cultureel-erfgoedveld en de actoren met betrekking tot het TWIE-erfgoed in kaart gebracht en is op basis hiervan gekomen tot een verdere inhoudelijke afbakening en prioriteitsstelling.

Indicatoren:

- ✓ bestaan van een actueel overzicht van het cultureel-erfgoedveld en de actoren met betrekking tot het TWIE-erfgoed
- ✓ de beschikbaarheid van dit overzicht voor het grote publiek.

Acties:

- ✓ de databank die de basis uitmaakt van het digitaal platform wordt verder aangevuld
- ✓ het digitaal platform wordt up-to-date gehouden (niet-relevante informatie wordt verwijderd, contactgegevens worden op regelmatige basis gecontroleerd e.d.)
- ✓ de bruikbaarheid en de toegankelijkheid van het platform worden op regelmatige basis geëvalueerd (o.a. door feedback van gebruikers) en indien nodig bijgesteld.
- ✓ de resultaten van het inventarisatieproject rond handelsvoertuigen van het Karrenmuseum Essen zullen grotendeels via de ETWIE-kennisbank ontsloten worden. Dit is meteen een goede test-case om ook voor andere onderwerpen meer gedetailleerde informatie in de kennisbank op te nemen.
- ✓ blijven opsporen van bedreigde expertise m.b.t. TWIE en in kaart brengen van hiaten betreffende TWIE (o.a. op basis van analyse van de kennisbank)
- ✓ erfgoedgemeenschappen, waarvan de expertise vrij acuut wordt bedreigd, begeleiden en ondersteunen om vaardigheden en technieken opnieuw onder de aandacht te brengen en te herlanceren, zoals in het geval van de marqueterie in Vlaanderen.
- ✓ beroep doen op de kennis en expertise van (erfgoed)verenigingen en individuen betreffende deze bedreigde/ontbrekende materie en evenzeer betreffende het uitbouwen en onderhouden van gelijkaardige databanken, o.a. via feedback-formulieren op de kennisbank, maar evenzeer via kennismakingsgesprekken e.d.
- ✓ opstellen van prioriteitenlijst betreffende ambachten in samenwerking met UNIZO

O.D. 1.3: Bestaande en potentiële TWIE-actoren overtuigen tot (E)TWIE-participatie

ETWIE vzw heeft in de loop van de beleidsperiode een meetbare aangroei gerealiseerd van bestaande en nieuwe TWIE-actoren die participeren aan initiatieven die door ETWIE vzw opgezet zijn.

Indicatoren:

- ✓ aantal initiatieven die (mee) opgezet of ondersteund werden en waaraan TWIE-actoren kunnen deelnemen (minstens 4)

Acties:

- ✓ opstarten van een onderzoek naar publieksparticipatie en –perceptie en maatschappelijk draagvlak van TWI-erfgoed, in samenwerking met FARO, waarvan de eerste resultaten gepresenteerd zullen worden op de TICCIH-wereldconferentie in

september 2015

- ✓ internationale netwerkdag omtrent industrieel erfgoed en toerisme, in samenwerking met het MIAT en FARO (gepland in mei 2015)
- ✓ organisatie van een 'Ambachtenweekend' in samenwerking met het Nederlands Centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed (in juni 2016)
- ✓ organisatie van een studiedag omtrent vernieuwing in TWIE-musea, in samenwerking met ICOM Vlaanderen (voorjaar 2015)
- ✓ indien budgettair mogelijk, organisatie van een studiedag rond de noden van privé-verzamelaars (najaar 2015)
- ✓ organisatie van een studiebezoek, mogelijk naar Nord-pas-de-Calais (met o.a. een bezoek aan het Cité internationale de la Dentelle et de la Mode)
- ✓ organisatie van de 4e ETWIE-Ontmoetingsdag
- ✓ actief deelnemen aan de (organisatie van) Erfgoeddag en Open Monumentendag, en inhoudelijke en communicatieve ondersteuning bieden in functie van het thema 'industrieel en technisch erfgoed' van Open Monumentendag 2015
- ✓ opstarten van een concrete werking rond Bedrijfserfgoed, o.a. met aanmaken van een portaalwebsite en samenbrengen van partners in een (virtuele) werkgroep
- ✓ mee ondersteunen van initiatieven waaraan meerdere actoren uit het veld kunnen deelnemen zoals studiedagen, discussiefora, publieksmomenten (zoals Erfgoeddag)...
- ✓ stimuleren van participatie aan deze activiteiten door brede communicatie en laagdrempelige toegang, in zoverre de budgettaire toestand dit toelaat.

0.D. 1.4: Een platform creëren

Via zijn website heeft ETWIE vzw een platform gecreëerd voor permanente communicatie tussen de TWIE-actoren onderling en tussen TWIE-actoren en externen.

Indicatoren:

- ✓ aantal vermeldingen van initiatieven van TWIE-actoren op de ETWIE-website (minstens 50)
- ✓ verhoging van het aantal maandelijkse bezoekers van de ETWIE-website en abonnees op de ETWIE-nieuwsbrief (minstens 5 procent)
- ✓ aantal ETWIE-nieuwsbrieven (minstens 10).

Acties:

- ✓ permanent onderhouden en evalueren van ETWIE-kennisbank
- ✓ onderhouden en uitbreiden van het samenwerkingsverband met het MIAT om de bibliografie die beschikbaar wordt gesteld via de kennisbank, up-to-date te houden
- ✓ aanmoedigen van TWIE-actoren om content aan te leveren voor de kennisbank en deel te nemen aan de informatie-uitwisseling
- ✓ aanmoedigen van TWIE-actoren om de kennisbank binnen hun werking actief te promoten en ze te linken op hun eigen website
- ✓ aanmoedigen van TWIE-actoren om te participeren aan virtuele netwerken en sociale media.
- ✓ samenbrengen van partners rond bedrijfserfgoed in een (virtuele) werkgroep.

O.D. 1.5: Vlaamse en internationale expertise duurzaam beschikbaar en toegankelijk maken

ETWIE maakte bestaande expertise in Vlaanderen en internationale TWIE-expertise op basis van prioriteit duurzaam beschikbaar en breed toegankelijk.

Indicatoren:

- ✓ *best practices* worden bekendgemaakt via de ETWIE-website
- ✓ relevante literatuur wordt ter beschikking gesteld via de ETWIE-website.

Acties:

- ✓ onderhouden en evalueren van ETWIE-kennisbank, met inbegrip van de bibliografische databank (in samenwerking met het MIAT)
- ✓ onderzoeken hoe de resultaten van een onderzoeksproject uitgevoerd door het Karrenmuseum Essen, duurzaam kunnen ontsloten worden via de ETWIE-website (in samenwerking met PACKED en het Karrenmuseum)
- ✓ de Algemene Vergadering van ETWIE behandelt tweemaal per jaar de noden en behoeften die leven in de sector, met de bedoeling de prioriteiten van ETWIE telkens bij te sturen
- ✓ het ontsluiten van deze informatie op een duurzame manier (zie O.D. 4.3).

S.D. 2: Makelaardij

ETWIE vzw is er door zijn makelaarsfunctie en door concrete projecten tegen het einde van de beleidsperiode in geslaagd om het TWI-erfgoed voorwerp te maken van verwondering, belangstelling, discussie, bevraging, valorisatie en onderzoek en een plaats te geven in de maatschappij, waaronder de educatieve, socio-culturele en toeristische sector, en meer in het bijzonder in de cultureel-erfgoedgemeenschap.

0.D. 2.1: Vlaamse en internationale samenwerking met TWIE-actoren organiseren

ETWIE heeft daartoe TWIE-actoren in Vlaanderen met elkaar en met internationale actoren in contact gebracht, tussen hen bemiddeld, samenwerkingsverbanden en projecten opgestart en waar nodig begeleid.

Indicatoren:

- ✓ aantal geïnitieerde samenwerkingsverbanden tussen Vlaamse TWIE-spelers (minstens 5).
- ✓ aantal geïnitieerde samenwerkingsverbanden tussen Vlaamse en buitenlandse TWIE-spelers (minstens 1).

Acties:

- ✓ uitbouwen en delen van expertise over het behoud en ontsluiting van (lokaal) roerend TWI-erfgoed, met specifieke aandacht voor privécollecties
- ✓ actief opvolgen van dossiers rond bedreigde collecties TWI-erfgoed en optreden als makelaar om hiervoor, indien opportuun, een geschikte bestemming te zoeken
- ✓ actief opvolgen van dossiers van potentiële 'Topstukken' in de TWIE-sector, en binnen de sector expertise delen over de procedure om een aanvraag voor de Topstukkenlijst op te stellen, onder meer in samenwerking met het CAG en het Jenevermuseum Hasselt
- ✓ concrete initiatieven nemen om meer expertise te delen rond collectiebeleid en collectieplanning (onder meer in samenwerking met het MIAT), met specifieke aandacht voor afstoting
- ✓ kleinere musea stimuleren om een collectieplan op te stellen
- ✓ coördineren van het netwerk betreffende het ICE-domein ambachtelijke vaardigheden, en afstemmen met de werking van de andere ICE-domeinen
- ✓ opstarten van een concrete werking rond Bedrijfserfgoed, o.a. met aanmaken van een

- portaalwebsite en samenbrengen van partners in (virtuele) werkgroep
- ✓ organisatie van een 'Ambachtenweekend' in samenwerking met het Nederlands Centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed
- ✓ samenwerking met Erfgoedcel Mechelen omtrent het uitbouwen van het thema ambachten binnen het nieuw Mechels Stadsmuseum
- ✓ opzetten van infosessie rond het roerend klompenerfgoed voor lokale erfgoedbeheerders, in samenwerking met onder meer het MOT en Heemkunde Vlaanderen, en, indien succesvol, mogelijk ook voor andere onderwerpen
- ✓ samenwerkingsverband om de bibliografie die via de kennisbank wordt aangeboden up-to-date te houden, onderhouden en uitbreiden
- ✓ structureel halfjaarlijks overleg met het Agentschap Onroerend Erfgoed
- ✓ structureel halfjaarlijks overleg met Herita

0.D. 2.2: De media betrekken

ETWIE vzw heeft hiertoe bemiddeld tussen TWIE-actoren en de media zodat de belangstelling en verwondering t.a.v. TWIE aantoonbaar verhoogd is.

Indicatoren:

- ✓ bestaan van een overzicht van relevante media-actoren
- ✓ aantal items in de media waarbij ETWIE een actieve rol heeft gespeeld (minstens 4)
- ✓ aantal verstuurd perscommuniqués (minstens 3).

Acties:

- ✓ overzicht van relevante actoren in de diverse media up-to-date houden en uitbreiden
- ✓ structurele contacten uitbouwen met deze actoren
- ✓ ETWIE uitbouwen tot algemeen aanspreekpunt van de media rond TWIE-onderwerpen en deze rol actief promoten naar deze doelgroep
- ✓ ETWIE-kennisbank promoten bij de media als referentie voor het vinden van experts in de sector.

0.D. 2.3: Onderzoek bevorderen

ETWIE vzw heeft TWIE-gerelateerd onderzoek bevorderd op verschillende niveaus door resultaatgerichte samenwerking van TWIE-actoren en onderzoeksinstituten te stimuleren.

Indicatoren:

- ✓ Verhoging van het aantal op de ETWIE-website aangeboden stageplaatsen en eindwerkonderwerpen (minstens 10 procent)
- ✓ aantal contacten met relevante onderwijsactoren (minstens 4)

- ✓ aantal sensibiliseringsacties (minstens 1).

Acties:

- ✓ verderzetten van het traject omtrent definiëren van beroepscompetenties in samenwerking met AKOV en FARO
- ✓ TWIE-actoren motiveren om aan de slag te gaan als coaches binnen het STEM-actieplan
- ✓ actieve sensibilisering van de TWIE-actoren om relevante onderzoeksthema's aan te reiken
- ✓ actieve sensibilisering van onderzoeksinstituten om de aangebrachte thema's op te nemen binnen hun onderzoek of dat van studenten
- ✓ oproepen van TWIE-actoren om binnen hun werking ruimte te voorzien voor stageplaatsen
- ✓ bekendmaken van de mogelijkheden om stage te doen in de TWIE-sector bij relevante onderwijsactoren (onderwijsinstellingen en overkoepelende organisaties)
- ✓ promoten van de beschikbare stageplaatsen via de de ETWIE-website en andere kanalen, onder meer in samenwerking met FARO.

O.D. 2.4: Samenwerken met niet-TWIE-organisaties

ETWIE vzw heeft samengewerkt met andere organisaties met TWI-belangstelling, en heeft initiatieven genomen om TWIE en TWIE-actoren te introduceren bij het onderwijs en bij sociale en culturele organisaties.

Indicatoren:

- ✓ aantal contacten met niet-TWIE-organisaties (minstens 20)
- ✓ aantal concrete samenwerkingsinitiatieven met niet-TWIE-organisaties (minstens 6).

Acties:

- ✓ opstarten van een concrete werking rond Bedrijfserfgoed, o.a. met aanmaken van een portaalwebsite en samenbrengen van alle betrokken partners in (virtuele) werkgroep
- ✓ bekijken van de mogelijkheden om de erfgoedcollecties van enkele grote en kleine bedrijven als testcase digitaal te ontsluiten via de voorgestelde portaalwebsite
- ✓ opstarten van een werking rond het TWI-erfgoed aanwezig in middelbare scholen, in overleg met het CAG dat reeds een project voor landbouwscholen uitvoerde
- ✓ samenwerking met Herita in functie van het thema 'industriële en technische erfgoed' van Open Monumentendag 2015, onder meer door het aanleveren van een bijdrage voor de inspiratiegids en de mogelijkheid tot het aanbieden van een workshop 'creatief aan de slag met het industriële en technische erfgoed'
- ✓ samenwerkingstraject met UNIZO in het kader van projecten zoals *Handmade in Belgium (HIB)* en *De Makers* (onder meer door actieve deelname aan de HIB-focusgroep en actieve ondersteuning en participatie aan het evenement 'Makers Ville' in maart 2015)

- ✓ ondersteuning van en communicatie rond trajecten als Bokrijk Brandmerkt van het Openluchtmuseum Bokrijk, Handmade in Brugge,...
- ✓ verderzetten samenwerkingstraject met AKOV ivm definiëren beroepscompetenties
- ✓ samenwerking met Archiefbank Vlaanderen wat betreft het ontsluiten van archieven met een TWIE-relevantie (bijvoorbeeld bedrijfsarchieven), via de ETWIE-kennisbank
- ✓ samenwerkingstraject met de Koning Boudewijnstichting betreffende het Platform voor Opleiding en Talent: ondersteuning bieden aan talentvolle ambachtslieden (erfgoedberoepers) die bepaalde vaardigheden en technieken willen vervolmaken tijdens een internationale stage
- ✓ structureel overleg domeintrekkers: tweemaandelijks overleg tussen de domeintrekkers (CAG, LECA, Resonant, Het Firmament en ETWIE), tapis plein, FARO en het platform wordt verdergezet in functie van de verdere netwerkontwikkeling, taakverdeling, afstemming en samenwerking rond dienstverlening en begeleiding, alsook rond opvolging van het digitale ICE-platform voor elk van de domeinen
- ✓ in kaart brengen van relevante spelers buiten de erfgoedsector verderzetten
- ✓ cursus rond toerisme en industrieel erfgoed aanbieden aan studenten cultuurtoerisme Thomas More Mechelen
- ✓ verdere ondersteuning bieden aan het Congres- en Erfgoedcentrum Lamot met betrekking tot de ontsluiting van de erfgoedwaarden van het voormalige brouwgebouw Lamot.

S.D. 3: Immateriële componenten van en expertise over TWIE

ETWIE vzw heeft tegen het einde van de beleidsperiode, door ook volop in te zetten op immateriële aspecten van en expertise over TWI-erfgoed, (dreigende) leemtes gedetecteerd, oplossingen gezocht en bedreigde expertise voor de toekomst gevrijwaard.

O.D. 3.3: Ondersteunen van het borgen van TWIE-expertise

ETWIE vzw heeft samengewerkt met andere organisaties op vlak van cultureel erfgoed om TWIE-expertise te borgen en om gerichte oplossingen te zoeken voor bedreigde en ontbrekende TWIE-expertise.

Indicatoren:

- ✓ aantal initiatieven die het borgen van immaterieel erfgoed als focus hebben (minimaal 4).

Acties:

- ✓ analyseren van en inspelen op de bevindingen die aan de oppervlakte kwamen tijdens de 3^e ETWIE-Ontmoetingsdag (november 2014)
- ✓ coördineren van het netwerk betreffende het ICE-domein ambachtelijke vaardigheden
- ✓ coördineren van verdere initiatieven met betrekking tot het borgen van het klompenambacht, in samenwerking met KERF, Erfgoedcel Waasland en het MOT.
- ✓ opstarten van een concreet traject rond het borgen van het molenaarsambacht
- ✓ begeleiden van een traject rond het borgen van de kantnijverheid, ter voorbereiding van een mogelijke UNESCO-aanvraag
- ✓ opvolgen van de initiatieven met betrekking tot de morsecode, in samenwerking met de Belgische Unie voor Zendamateurs
- ✓ opvolgen van de initiatieven met betrekking tot het borgen van de marqueterie, in samenwerking met Erfgoedcel Mechelen
- ✓ aanbieden van een artikel aan het FARO-tijdschrift, samen met en over het ICE-trekkersnetwerk
- ✓ organiseren van een studiedag omtrent ICE voor lokale erfgoedcellen en convenanten, in samenwerking met het ICE-trekkersnetwerk
- ✓ organiseren van rondetafels rond ICE in collectiebeherende instellingen, in samenwerking met het ICE-trekkersnetwerk
- ✓ organiseren van een studiedag omtrent controversieel immaterieel cultureel erfgoed,

- in samenwerking met het ICE-trekkersnetwerk (september 2015)
- ✓ begeleiden van dossiers mbt de registratie en evaluatie van ICE-elementen op het platform www.immaterieelerfgoed.be
- ✓ bieden van ondersteuning aan talentvolle ambachtslieden (erfgoedberoepers) die zich willen vervolmaken in het buitenland, in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting
- ✓ methodieken betreffende het borgen van erfgoed bruikbaar maken voor en bekendmaken binnen het TWI-erfgoedveld, o.a. betreffende participatief documenteren en betreffende de relatie tussen ICE en toerisme (in samenwerking met het ICE-trekkersnetwerk).

O.D. 3.4: Databank en website immaterieel erfgoed

Indien ETWIE in zijn werking inzet op immaterieel erfgoed of op methodieken voor het borgen hiervan, heeft ETWIE de cultureel-erfgoedgemeenschappen toegeleid naar de databank en de website voor het immaterieel erfgoed in Vlaanderen, ontwikkeld door de Vlaamse Gemeenschap. ETWIE heeft haar cultureel-erfgoedgemeenschappen begeleid bij het invullen van de databank. De organisatie heeft tevens de kennis en expertise over immaterieel erfgoed uitgewisseld met anderen via de databank en via de website.

Indicatoren:

- ✓ het aantal initiatieven binnen de TWI-erfgoedgemeenschap, die het borgen van immaterieel TWI-erfgoed als focus hebben, stijgt
- ✓ er is een stijging van het aandeel van TWIE in de ICE-databank.

Acties:

- ✓ actief sensibiliseren omtrent en promoten van het Platform Immaterieel Erfgoed, binnen het ICE-trekkersnetwerk
- ✓ kennis en expertise betreffende het borgen van immaterieel erfgoed verspreiden via de ETWIE-website en kennisbank
- ✓ actief promoten van de ICE-databank via de ETWIE-website
- ✓ vanuit het trekkersoverleg wordt er meegewerkt aan een brede en toegankelijke communicatie betreffende immaterieel erfgoed, om op die manier het ICE-platform uit te breiden en te diversifiëren
- ✓ ondersteuning bieden aan erfgoedverenigingen bij het invoeren van gegevens op de ICE-website (zie ook O.D. 4.1).

S.D. 4: Organisatie

Tegen het einde van de beleidsperiode heeft ETWIE vzw zich tot een performante organisatie ontwikkeld met aandacht voor goede managementpraktijken en heeft ze een beleid op vlak van duurzaamheid en maatschappelijke en culturele diversiteit geconcretiseerd.

O.D. 4.1: Kwaliteitszorg

ETWIE vzw werkt volgens de basisprincipes van kwaliteitszorg en werkt samen met het steunpunt aan de actieve ondersteuning van de aangesloten actoren.

Indicatoren:

- ✓ aantoonbaarheid van de principes van kwaliteitszorg die gehanteerd worden bij de uitbouw van de eigen werking
- ✓ diversificatie en breedte van de verkenningronde (diverse soorten actoren, over alle TWIE-domeinen, over hele Vlaamse en Brusselse gebied)
- ✓ behoeftenlijst met prioriteiten en planning van toekomstige ondersteuningsinitiatieven.

Acties:

- ✓ er wordt verder in kaart gebracht waaraan de TWIE-sector behoeften heeft qua ondersteuning van ETWIE; concrete activiteiten zullen zoveel mogelijk aansluiten bij die behoeften
- ✓ vanaf begin 2015 wordt, met aandacht voor de verwachtingen van alle stakeholders, gestart met het een beleidsplanningstraject in functie van het nieuwe beleidsplan dat in 2016 wordt ingediend
- ✓ de eigen werking wordt verder uitgebouwd volgens de principes van de kwaliteitszorg; dit gebeurt onder begeleiding van het steunpunt FARO
- ✓ bij de planning en uitwerking van ondersteuningsactiviteiten wordt overleg gepleegd met in de materie gespecialiseerde dienstverlenende actoren (andere expertisecentra, steunpunten...).

0.D. 4.2: Maatschappelijke en culturele diversiteit

ETWIE vzw heeft bijzondere aandacht gehad voor een maatschappelijk en cultureel diverse samenstelling van het personeelsbestand en de Raad van Bestuur en heeft activiteiten rond diversiteit opgezet. Bovendien heeft ETWIE vzw zich geëngageerd om proactief vorm te geven aan acties die vervat zitten in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding en die betrekking hebben op zijn doelstellingen.

Indicatoren:

- ✓ vertegenwoordigers van specifieke doelgroepen in de bestuursorganen van ETWIE
- ✓ stijging van het aantal vertegenwoordigers van specifieke doelgroepen bij ETWIE-initiatieven.

Acties:

- ✓ de AV en de RVB uitbreiden met vertegenwoordigers van mensen met maatschappelijke en cultureel diverse achtergrond
- ✓ op zoek gaan naar alternatieve financieringsbronnen voor de werking van de organisatie
- ✓ uitvoeren en evalueren van een testcase rond crowdfunding voor een (lokaal) project rond TWI-erfgoed.

0.D. 4.3: Duurzaamheid

ETWIE vzw heeft in zijn werking de basisprincipes van duurzaamheid en ecologisch bewustzijn ingebouwd. Dit behelst onder meer constante aandacht voor de ecologische impact van de werking. Het behelst ook een duurzame werking, met kennisborging naast kennisdeling. In dit kader heeft ETWIE vzw er ook voor gezorgd dat de omgang met gedigitaliseerd of digital born cultureel erfgoed van het thema technisch, wetenschappelijk en industrieel erfgoed op een duurzame manier is verlopen. Teneinde de digitale gegevens blijvend toegankelijk te maken, heeft ETWIE vzw bij de creatie van de bestanden standaarden toegepast met het oog op de archivering (duurzame opslag), de ontsluiting en de uitwisseling van digitale collecties. CEST (Cultureel ErfgoedStandaarden Toolbox) is een dynamisch instrument om praktijkgerichte ondersteuning te voorzien bij het gebruik van standaarden. ETWIE vzw heeft voor hun digitaliseringsactiviteiten CEST geraadpleegd.

Indicatoren:

- ✓ aantoonbaarheid van de principes, methodes, technieken van duurzaamheid die voor het ontwikkelen van het ETWIE-platform en databank (zullen) gehanteerd worden.

Acties:

- ✓ het ETWIE-platform en de expertisedatabank worden verder ontwikkeld en uitgebreid volgens de principes van duurzaamheid.
- ✓ ETWIE streeft naar een *paperless* werkomgeving: bestanden worden zoveel mogelijk digitaal opgeslagen en gedeeld, zowel binnen de organisatie, als naar de buitenwereld toe (bijvoorbeeld door het online aanbieden van presentaties e.d.).